

Veřejné rejstříky a korporace

Vzdělávání advokátních koncipientů

Brno 27. 5. 2026

Radek Ruban

Program

Nejspíš stihneme:

1. Střet zájmů člena voleného orgánu.
2. Souběh výkonu funkce člena statutárního orgánu.

Asi nestihneme:

1. Neplatnost a zdánlivost usnesení valné hromady nebo členské schůze.

Střet zájmů člena voleného orgánu

Zastoupení a úprava střetu zájmů

- Zastoupení
  - zásada zřejmosti
  - zásada reprezentace
  - zásada abstrakce
- § 437 OZ
  - *(1) Zastoupit jiného nemůže ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného, ledaže při smluvním zastoupení zastoupený o takovém rozporu věděl nebo musel vědět.*
  - *(2) Jednal-li zástupce, jehož zájem je v rozporu se zájmem zastoupeného, s třetí osobou a věděla-li tato osoba o této okolnosti nebo musela-li o ní vědět, může se toho zastoupený dovolat. Má se za to, že tu je rozpor v zájmech zástupce a zastoupeného, pokud zástupce jedná i za tuto třetí osobu nebo pokud jedná ve vlastní záležitosti.*

Povaha „jednání“ statutárního orgánu

- Povaha „jednání“ statutárního orgánu
  - nebylo sporu o tom, že jde o zastoupení
  - povaha zastoupení široce diskutována (smluvní nebo zákonné anebo „jiné“)
- 27 Cdo 4593/2017 (R 37/2020)
  - I. *Zastoupení právnické osoby členem statutárního orgánu je zastoupením svého druhu (**sui generis**), na něž nedopadá ani úprava smluvního zastoupení (§ 441 až 456 o. z.), ani úprava zastoupení zákonného (§ 457 až 488 o. z.).*
  - II. *Překročí-li člen statutárního orgánu právnické osoby zástupčí oprávnění, anebo zastoupí-li právnickou osobu, ačkoliv k tomu není podle zakladatelského právního jednání oprávněn, může právnická osoba takové jednání **dodatečně schválit**. Jelikož člen statutárního orgánu není smluvním zástupcem, budou se pravidla pro dodatečné schválení řídit ustanovením **§ 440 o. z., nikoliv (i) ustanovením § 446 o. z.***

Vztah úpravy ZOK k obecnému pravidlu o zastoupení

- Úprava § 54–57 ZOK
  - vztah k obecné občanskoprávní úpravě opět široce diskutován
  - v judikatuře pojmato jako vztah zvláštní právní úpravy (*lex specialis*)
- 29 Cdo 4384/2015 (R 102/2016)
  - na půdorysu opatrovníka dle § 165 odst. 2 OZ
    - I. *Konflikt zájmů členů (statutárních) orgánů a obchodních korporací řeší § 54 z. o. k. Splní-li člen (statutárního) orgánu svoji informační povinnost podle § 54 odst. 1 a 2 z. o. k. a nepozastaví-li mu kontrolní či nejvyšší orgán obchodní korporace výkon jeho funkce (§ 54 odst. 4 z. o. k.), může obchodní korporaci zastupovat bez ohledu na střet zájmů; ustanovení § 437 o. z. se v takovém případě neuplatní.*
    - II. *Avšak poruší-li člen statutárního orgánu povinnost informovat o (možném) střetu zájmů podle § 54 odst. 1 a 2 z. o. k., brání existující rozpor zájmů tohoto člena statutárního orgánu se zájmy obchodní korporace tomu, aby za obchodní korporaci právně jednal (na jednání takového člena statutárního orgánu dopadá § 437 o. z. se všemi důsledky z toho plynoucími).*

Právní úprava ZOK

- Věcný rozsah
  - abstraktní střet zájmů § 54 odst. 1 ZOK
  - konkrétní střet zájmů § 55 odst. 1 ZOK
  - + utvrzení nebo zajištění dluhu obchodní korporací (§ 56 odst. 1 ZOK)
  - + ovlivnění dle § 76 ZOK
  - **Negativní:** § 57 ZOK pro běžný obchodní styk
- Osobní rozsah
  - člen voleného orgánu
  - osoby členovi voleného orgánu obchodní korporace blízké nebo osoby jím ovlivněné nebo ovládané
  - uzavření smlouvy s osobou vlivnou nebo ovládající anebo s osobou, jež je ovládána stejnou ovládající osobou
  - faktický vedoucí (§ 62 ZOK; s výjimkou § 54 odst. 4 a § 56 odst. 2.)
  - delegát právnické osoby, která je členem voleného orgánu (§ 46 odst. 5 ZOK)
  - **Negativní:** koncern (§ 55 odst. 2 ZOK) a jednočlenná společnost (§ 55 odst. 3 ZOK)

Korporátní odstranění střetu zájmů

- Informační (notifikační) povinnost vůči:
  - bez zbytečného odkladu **orgán, jehož je členem**
  - a
  - **kontrolní orgán**, byl-li zřízen, jinak nejvyšší orgán
- Možné řešení
  - pozastavení výkonu funkce (54 odst. 4 ZOK)
  - zákaz uzavřít smlouvu (§ 56 odst. 2 ZOK)
  - „projednání“

Judikatura

- 27 Cdo 2077/2019 (dovolání odmítnuto)
  - I. *Odpověď na dovolatelem předkládanou (v rozhodování dovolacího soudu dosud neřešenou) otázku – zda ustanovení § 56 odst. 2 ZOK, umožňuje valné hromadě přijetí usnesení, kterým „není vysloven zákaz“, a zda takové usnesení spadá do působnosti valné hromady ze zákona – plyne zcela jasně z citovaného zákonného ustanovení.*
  - II. *Valná hromada akciové společnosti disponující zákonným oprávněním svěřeným jí v § 56 odst. 2 z. o. k. může uzavření smlouvy uvedené v § 55 odst. 1 a v § 56 odst. 1 z. o. k. **nejen výslovně zakázat**, nýbrž může též rozhodnout, že uzavření takové smlouvy **nezakazuje**, tj. že svého zákonného oprávnění v konkrétním případě využít nehodlá.*

Důsledky jednání ve střetu zájmů

- doktrinální diskuse k § 437 OZ
  - 20 Cdo 3298/2018; 20 Cdo 3140/2018
    1. *Obecně vzato nemůže jiného zastoupit ten, jehož zájmy jsou v rozporu se zájmy zastoupeného. Jestliže mezi zájmy zástupce a zájmy zastoupeného reálně existuje rozpor, může zmocnitel namítat **relativní neplatnost** právního jednání zmocněnce.*

Revize náhledu

- 31 Cdo 1640/2022 (R 54/2023)

– dočasná neúčinnost

*1. [60] Podle přesvědčení velkého senátu lze systematickým výkladem § 437 odst. 2 věty první o. z. dovodit, že v důsledku jednání zástupce v (nedovoleném) střetu zájmů zastoupený **není** (v případě nedostatku dobré víry třetí osoby v zástupčí oprávnění zástupce) **jednáním zástupce vázán**. Jde o další ze situací překročení zástupčího oprávnění, již není důvodu posuzovat odlišně od jiných případů překročení zástupčího oprávnění, resp. jednání bez zástupčího oprávnění.*

Revize náhledu

- 31 Cdo 1640/2022 (R 54/2023)

- dobrá víra

- II. *[65] Velký senát proto uzavírá, že jedná-li zástupce, jehož zájmy jsou ve střetu se zájmy zastoupeného, je tímto jednáním zastoupený **vázán vždy, byla-li třetí osoba (s níž zástupce jednal) v dobré víře**, že zástupci svědčí zástupčí oprávnění (že mezi zájmy zástupce a zájmy zastoupeného není rozpor, popř. že existující rozpor neomezuje zástupčí oprávnění zástupce).*

- III. *[65] **Není-li třetí osoba v dobré víře, není zastoupený jednáním zástupce vázán; může je však v souladu s § 440 o. z. dodatečně schválit** (ratihabovat). Nedostatku zástupčího oprávnění zástupce (způsobeného nedovoleným střetem zájmů) se zastoupený dovolá ve smyslu § 437 odst. 2 věty první o. z. tím, že právní jednání bez zbytečného odkladu dodatečně neschválí.*

- bez zbytečného odkladu (ve smyslu § 440 o. z.) navazuje například:
25 Cdo 47/2022, 23 Cdo 187/2022, 23 Cdo 325/2022, 33 Cdo 493/2022,
33 Cdo 962/2022...

Dílčí shrnutí

- 26 Cdo 2355/2025
  - *Důsledkem jednání bez zástupčího oprávnění, resp. překročení zástupčího oprávnění, je to, že jednání učiněné (neoprávněným) zástupcem zastoupeného nezavazuje (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 5. 10. 2022, sp. zn. 31 Cdo 1640/2022, uveřejněný pod č. 54/2023 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek, z něhož odvolací soud správně při právním posouzení věci vycházel). **Nejde zde o případ (absolutní či relativní) neplatnosti právního jednání z takového právního důvodu** (odkaz dovolatelů na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 6. 2021, sp. zn. 26 Cdo 19/2021, je proto nepřiléhavý).*

Jak číst § 437 ObčZ?

- vymezuje **rozsah zástupčího oprávnění** (= způsobilosti být zástupcem)
- v případě dobré víry třetí osoby (s níž zástupce jednal) preferuje bezvýjimečně její ochranu
- jinak excesivní jednání zastoupeného nezavazuje (*dočasná neúčinnost*)
  - *možnost ratihabice.*
- Smluvní zastoupení - fakticky obdobné
  - § 446 ObčZ se v případě absence dobré víry neprosadí
  - *ALE u dobrověrné třetí osoby (?):*
    - *při smluvním je zastoupený zavázán bez dalšího*
    - *při zákonném – nezavazuje, ale následky dle § 440 odst. 2 ObčZ*

Problém osobního rozsahu

- 31 Cdo 1640/2022 (R 54/2023)

- všichni „v úvahu připadající zástupci“

IV. [41] *Uzavře-li obchodní korporace se členem svého voleného orgánu smlouvu, aniž by byl v souladu s § 55 z. o. k. o úmyslu ji uzavřít informován příslušný orgán obchodní korporace, popř. přesto, že příslušný orgán uzavření této smlouvy zakázal, není obchodní korporace takovou smlouvou vázána **ani v případě**, že ji při uzavření smlouvy **zastoupila jiná osoba** než dotčený člen voleného orgánu. Ani té totiž nesvědčí zástupčí oprávnění, nejsou-li splněny požadavky § 55 z. o. k., neboť oprávnění zastoupit obchodní korporaci při uzavření smlouvy se členem jejího voleného orgánu „odebírá“ zákaz vyslovený v souladu s § 55 z. o. k. **všem (v úvahu připadajícím) zástupcům**. Obchodní korporace však může takovou smlouvu dodatečně schválit (§ 440 a § 446 o. z.).*

V. [42] *Jazykový výklad § 55 z. o. k. vede k jednoznačnému závěru, podle něhož citované ustanovení dopadá na všechny smlouvy (uzavírané mezi členem voleného orgánu obchodní korporace a touto obchodní korporací) bez rozdílu (není-li zde zvláštní úprava; viz např. § 59 odst. 2 z. o. k.). Tomu také odpovídá výklad teleologický. Účelem § 55 z. o. k. je ochrana zájmů obchodní korporace, jež mohou být dotčeny uzavíranou smlouvou, na jejíž druhé straně stojí člen voleného orgánu. Zájmy obchodní korporace přitom mohou být dotčeny jakoukoliv smlouvou, zřizující závazek mezi stranami (§ 1724 odst. 1 o. z.).*

Náležitosti notifikace

- 27 Cdo 2699/2021
  - I. Člen voleného orgánu obchodní korporace svou informační povinnost zásadně splní tím, že příslušnému orgánu předloží **celé znění návrhu smlouvy** nebo že sdělí celý její obsah.
  - II. Informační povinnost bude zpravidla splněna také tehdy, pokud člen voleného orgánu předloží příslušnému orgánu obchodní korporace pouze část návrhu smlouvy anebo pokud příslušný orgán informuje pouze o části obsahu zamýšlené transakce, je-li z předložené **části návrhu smlouvy** anebo z předložených informací patrné, **zda uzavřením smlouvy mohou být zasaženy zájmy korporace**.
  - III. **Vyžaduje-li** přitom **kterýkoli ze členů nejvyššího orgánu**, aby předkládající člen voleného orgánu předložil **plné znění návrhu smlouvy** anebo aby nejvyšší orgán informoval o celém obsahu zamýšlené transakce, předkládající člen voleného orgánu svou informační povinnost ve smyslu § 55 odst. 1 z. o. k. nesplní dříve, než žádosti člena nejvyššího orgánu vyhová.
  - IV. Člen voleného orgánu však informační povinnost podle § 55 odst. 1 z. o. k. nesplní, nesdělí-li příslušnému orgánu smluvní podmínky, které tento orgán nemohl na základě obdržených informací ve smlouvě, kterou člen voleného orgánu s obchodní korporací (skutečně) uzavřel, očekávat.

Způsob notifikace („úrok stranou“)

- 27 Cdo 1206/2022

*1. Účel § 55 z. o. k. (kterým je ochrana zájmů obchodní korporace, jež mohou být dotčeny uzavíranou smlouvou, na jejíž druhé straně stojí člen voleného orgánu) může být **výjimečně** naplněn též tím, že **jednatel společnosti s ručením omezeným seznámí s obsahem zamýšlené smlouvy všechny společníky, kteří s jeho záměrem uzavřít tuto smlouvu se společností vyjádří souhlas, anebo tento záměr alespoň vezmou na vědomí s tím, že se vzdávají práva na projednání této záležitosti (a na případné vyslovení zákazu uzavřít smlouvu) valnou hromadou.***

Způsob notifikace („úrok stranou“)

- 27 Cdo 3160/2022

- I. [11] *V poměrech projednávané věci soudy skutkově uzavřely, že žalobce (jako jednatel a jeden ze společníků dovolatelky) **informoval jediného zbývajícího společníka** dovolatelky o svém záměru uzavřít s dovolatelkou (bezúročnou) smlouvu o zápůjčce, seznámil ho s výší zápůjčky a zbývající společník dovolatelky byl s tímto záměrem srozuměn a **nepožadoval po žalobci svolání valné hromady, či předložení návrhu smlouvy o zápůjčce.***
- II. [12] *Za této situace odpovídá závěr odvolacího soudu, podle něhož žalobce dostal své informační povinnosti a vyhověl požadavkům § 54 a násl. z. o. k. – přestože o svém záměru uzavřít s dovolatelkou smlouvu neinformoval valnou hromadu dovolatelky – výše (v odstavci [10]) – uvedené ustálené rozhodovací praxi Nejvyššího soudu.*

Kazuistika

- 27 Cdo 2699/2023

- I. *[8] Závěr odvolacího soudu, podle něhož dovolatel předáním vyhotovení smlouvy finanční ředitelce BS-G a jejím založením do účetnictví BS-G nedostal informační povinnosti podle § 55 z. o. k. a tím porušil povinnost péče řádného hospodáře, je plně v souladu se shora citovanou judikaturou Nejvyššího soudu. První dovolací otázka proto přípustnost dovolání založit nemůže.*
- II. *[9] Přípustnost dovolání nezakládá ani druhá dovolací otázka, jelikož skutečnost, že druhý společník BS-G uzavřel s jinou společností v rámci koncernu podobnou smlouvu jako dovolatel s žalobkyní, nemá na to, zdali je žalobkyně smlouvou vázána či nikoli, žádný vliv.*

Kazuistika

- 27 Cdo 2863/2022
  - I. [23] *V poměrech projednávané věci [...] dovolatel uzavřel se žalobkyní (v roce 2015) smlouvy o zápůjčkách a [...] mimořádná valná hromada žalobkyně konaná (již) dne 2. 8. 2010 nebyla usnášeníschopná z důvodu neúčasti většinového společníka S. B. Valná hromada tudíž nemohla dát (platně) souhlas s uzavřením smluv o zápůjčkách podle § 196a odst. 1 obch. zák. účinného v rozhodné době. I kdyby všichni společníci byli o těchto smlouvách prokazatelně informováni, jak argumentuje dovolatel, bylo by zapotřebí při dovozování stanoviska S. B. (který – zcela logicky – nemohl počítat s úpravou účinnou od 1. 1. 2014) vyjít z tehdejší právní úpravy obsažené v § 196a odst. 1 obch. zák. Ta totiž (na rozdíl od současné právní úpravy) striktně vyžadovala aktivitu společníků projevou formou předchozího souhlasu valné hromady.*
  - II. [24] *Jednal-li dovolatel v nedovoleném střetu zájmů, není žalobkyně smlouvami o zápůjčkách vázána.*

Problematické závěry... ?

- Je ZOK stále zmírňující režim (srovnání s nepodnikatelskými právníckými osobami)?
- Kdo jsou „všichni v úvahu připadající“ (i 430 ObčZ)?
  - časový test účasti člena voleného orgánu,
  - jmenování kolizního opatrovníka.
- Tlak na „korporátní řešení“ střetu zájmů, ale:
  - Nutnost schvalovat valnou hromadou? Význam negativního usnesení VH?
  - Otázka *ratihabice* – fakticky obsoletní.
- Problém paušálního řešení pro smluvní i zákonné zastoupení.
- Otázka „spoluzavinění“.

Souběhy výkonu funkce člena statutárního orgánu

Pojem „souběhu“ výkonu funkce

Dva až tři základní významy (okruhy otázek):

- Možnost výkonu funkce člena statutárního orgánu v pracovním poměru – „pravý souběh“.
  - Možnost vztáhnout na výkon funkce člena voleného (statutárního) orgánu ustanovení zákoníku práce
- Koexistence zaměstnaneckého poměru a členství ve statutárním orgánu – „nepravý souběh“.

Původní pohled rozhodovací praxe

- Souběh způsobuje absolutní neplatnost pro rozpor se zákonem:
  - daňové důvody
  - sociální a zdravotní pojištění
  - absence zákonné licence

později odpadlo

- výkon funkce člena statutárního orgánu není závislou prací
  - vyloučena podřízenost zaměstnavateli
  - vyloučeny pokyny do obchodního vedení
  - odpovědnost za způsobenou újmu
  - nepřípustnost interpretace ustanovení ve prospěch „zaměstnance“

Postupné rozvolnění ve vztahu k „nepravým souběhům“.

Původní pohled rozhodovací praxe

- Kazuistika

činnost	souběh?	sp. zn.
SO a obchodní ředitel	ne	21 Cdo 496/2014
SO a generální ředitel	ano	21 Cdo 1116/2014
SO a marketingový ředitel	ano	21 Cdo 2687/2014
SO a úsekové řízení	ne	21 Cdo 2310/2015
SO a ředitel inženýringu	ne	21 Cdo 4393/2016*

* po I. ÚS 190/15

Krátké *intermezzo*

- Obchodní zákoník
  - § 66d ObchZ (2012–2014)
    - Možnost pověřit obchodním vedením jinou osobu, a to i v pracovněprávním vztahu, „přičemž tento zaměstnanec **může být současně statutárním orgánem** společnosti nebo jeho členem.“
    - Při pověření obchodním vedením zůstává **nedotčena odpovědnost** osob, které jsou statutárním orgánem.
    - Jestliže jsou činnosti spadající pod obchodní vedení vykonávány v pracovněprávním vztahu zaměstnancem společnosti, který je současně statutárním orgánem společnosti, **mzdu** či **odměnu sjednává** nebo **určuje** ten **orgán** společnosti, **do jehož působnosti náleží rozhodovat o odměňování statutárního orgánu.**
- Zákon o obchodních korporacích
  - návrat před rok 2012

Bod zlomu

- *I. ÚS 190/15*

*I. Chtějí-li obecné soudy dovozovat zákaz soukromého jednání, který není výslovně stanoven zákony (zde souběh funkcí předsedy představenstva a generálního ředitele akciové společnosti v pracovněprávním poměru), **musí pro takový závěr předložit velmi přesvědčivé argumenty, protože jde o soudcovské dotváření práva proti zájmům soukromých osob.***

- prioritita platnosti
- na základě vůle stran mohou být zákoníku práce podřízeny i jiné právní vztahy, v nichž nejde o výkon závislé práce
- materiální hledisko „přípustných“ souběhů
- zákaz podřídít výkon funkce pracovněprávnímu režimu odebírání:
  - ochranu zaměstnance (výpověď)
  - zákonné pojištění odpovědnosti zaměstnance
  - setrvání ve vrcholných funkcích

Korekce v rozhodovací praxi NS

- *31 Cdo 4831/2017 (R 35/2019)*

- I. Člen statutárního orgánu obchodní korporace a tato obchodní korporace se mohou odchýlit od pravidla vyjádřeného v § 66 odst. 2 větě první obch. zák. (podle kterého se jejich vztah řídí přiměřeně ustanoveními o mandátní smlouvě) i tak, že si pro svůj vztah ujednají režim zákoníku práce.*
- II. Takové ujednání z jejich vztahu (jde-li o výkon činností spadajících do působnosti statutárního orgánu) **neučiní jejich vztah pracovněprávním**; i nadále půjde o **vztah obchodněprávní**, který se řídí obchodním zákoníkem a dále - v důsledku smluvního ujednání - těmi (v úvahu přicházejícími) ustanoveními zákoníku práce, jejichž použití nebrání kogentní právní normy upravující (především) postavení člena statutárního orgánu obchodní korporace a jeho vztah s obchodní korporací.*

Korekce v rozhodovací praxi NS

- *31 Cdo 4831/2017 (R 35/2019) - pokračování*
  - III. *Spor z manažerské smlouvy, uzavřené mezi členem představenstva akciové společnosti a touto akciovou společností, jejímž předmětem je úprava vzájemného vztahu při plnění činností spadajících do působnosti představenstva, je sporem mezi obchodní společností a členem jejího statutárního orgánu, týkajícím se výkonu funkce statutárního orgánu, k jehož projednání a rozhodnutí jsou v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy /§ 9 odst. 3 písm. h) o. s. ř., ve znění účinném do 31. prosince 2013/.*

Reakce ÚS

- Ústavní stížnosti proti 31 Cdo 4831/2017
  - III. ÚS 669/17 kasace (nerespektování nálezu)
  - II. ÚS 3638/17
  - I. ÚS 1631/18
  - I. ÚS 3494/18
  - I. ÚS 1963/19
  - III. ÚS 367/20
  - II. ÚS 87/23
  - III. ÚS 410/23

zjevná neopodstatněnost

zamítavý

57. Závěr o neúčinnosti smlouvy, která nebyla schválena příslušným orgánem společnosti, [...] představuje přiměřené omezení autonomie vůle a smluvní volnosti, sledující legitimní cíl ochrany práv obchodní korporace, jejích členů a zprostředkovaně i třetích osob, včetně věřitelů obchodní korporace.

Současný stav

- *27 Cdo 2741/2018*

*[19] Smlouva upravující vztah mezi akciovou společností a členem jejího představenstva (týkající se činností spadajících do náplně funkce člena představenstva) **není neplatná jen proto**, že ji účastníci „**podřídili**“ režimu **zákoníku práce**.*

+ 27 Cdo 1597/2019 [30]

Současný stav

- V kapitálových společnostech musí smlouvu o výkonu funkce schválit valná hromada (§ 59 odst. 2 ZOK) + písemně.
  - 27 Cdo 1583/2022
    - I. [12] Členové představenstva akciové společnosti si nemohou určit výši odměny či jiných plnění poskytovaných v souvislosti s výkonem funkce sami (na základě své představy); členům představenstva náleží v souvislosti s výkonem funkce pouze taková plnění, jež schválila valná hromada či – určují-li tak stanovy – dozorčí rada.
  - 27 Cdo 1293/2023
    - I. [10] Podle § 59 odst. 2 z. o. k. *nedošlo-li ke schválení smlouvy rozhodnutím nejvyššího orgánu společnosti (v poměrech projednávané věci jediného akcionáře společnosti), nenabude smlouva účinnosti.*
    - II. [10] *Ustanovení § 48 z. o. k. sice v obecné rovině stanoví jako důsledek nedostatku zákonem předepsaného souhlasu nejvyššího orgánu obchodní korporace relativní neplatnost právního jednání, toto ustanovení se však pro smlouvu o výkonu funkce neuplatní, jelikož je k němu ustanovení § 59 odst. 2 z. o. k. v postavení lex specialis [...], obdobně v poměrech obchodního zákoníku viz také rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 8. 2011, sp. zn. 29 Cdo 2733/2010.*

Neplatnost „výpovědi“

- *27 Cdo 1668/2019 (dovolání odmítnuto)*

*[8] V projednávané věci se dovolatel domáhá určení neplatnosti výpovědi z pracovního poměru. Jelikož smlouva uzavřená mezi účastníky dne 30. 6. 2005 **není pracovní smlouvou a vztah mezi účastníky při výkonu funkce člena představenstva P. není vztahem pracovněprávním**, je závěr odvolacího soudu o nedostatku naléhavého právního zájmu co do výsledku správný.*

Ale s korekcí...

- **31 Cdo 1993/2019 (R 24/2020)**

[43] Podle skutkových zjištění soudů nižších stupňů žalovaný pro společnost vykonával (nad rámec činností spadajících do působnosti představenstva) i odbornou činnost, aniž by spadala do náplně práce sjednané v „pracovní“ smlouvě. Koná-li fyzická osoba pro zaměstnavatele (s jeho vědomím a podle jeho pokynů) práci (závislou práci ve smyslu ustanovení § 2 odst. 4 a 5 zákoníku práce), ačkoliv mezi nimi nebyla sjednána platná pracovní smlouva, popřípadě platná dohoda o pracích konaných mimo pracovní poměr, musí jí být vydáno bezdůvodné obohacení, které zaměstnavateli vzniklo tím, že přijal od fyzické osoby plnění (vykonanou práci) bez právního důvodu (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19. 12. 2017, sp. zn. 21 Cdo 6014/2016, a rozhodnutí v něm citovaná).

Shodně též například 27 Cdo 2155/2024 [33].

Shrnutí

- „pravý souběh“
  - stále nepřipustný,
  - ale postavení člena statutárního orgánu lze podřídít zákoníku práce,
- „nepravý souběh“
  - stále přípustný

= Problém s rozlišováním ohledně toho, co je a co není obchodní vedení zůstává, a to zejména ve vztahu k „povyšování“ a konkludentnímu zániku pracovního poměru.

Z aktuální judikatury

Paušální odkaz na zákoník práce

Nabídka jiné práce

(paušální odkaz na zákoník práce)

- *29 Cdo 3478/2016*

Podřídí-li ředitel a obecně prospěšná společnost svůj vztah režimu zákoníku práce, je třeba vždy (mimo jiné) posuzovat, jaký význam má pro další trvání a podobu jejich vztahu po odvolání z funkce ředitele společnosti skutečnost, že odkazem na zákoník práce se pravidla obsažená v zákoníku práce stala pravidly smluvními (sjednanými), a to včetně pravidel obsažených v ustanovení § 73 a 73a zákoníku práce.

Nabídka jiné práce

(paušální odkaz na zákoník práce)

- *27 Cdo 2837/2020*

*[32] Strany smlouvy o výkonu funkce člena představenstva si mohou sjednat, že **společnost po odvolání z funkce** (či i po jiném způsobu zániku funkce) **nabídne členu představenstva jinou práci**, a neučiní-li tak, popř. ji (bývalý) člen představenstva odmítne, ukončí jejich vztah ze smlouvy **výpovědí**, a že až do ukončení vztahu výpovědí bude společnost bývalému členu představenstva poskytovat plnění např. ve stejné podobě a výši, jakou měla odměna za výkon funkce.*

„Povyšování“

Konkludentní zánik prac. poměru (výrobní družstvo)

- *27 Cdo 4479/2017*

- I. Vykonává-li člen družstva v pracovním vztahu k družstvu činnost, kterou po svém zvolení má (musí) vykonávat jako člen voleného orgánu družstva, **zaniká jeho pracovní vztah** – neujednají-li si strany něco jiného – **konkludentní dohodou o rozvázání pracovního poměru.***
- II. **Přestože není vyloučeno**, aby byl člen voleného orgánu v pracovním vztahu k obchodní korporaci a mimo výkon činnosti voleného orgánu pro korporaci vykonával na základě pracovněprávního vztahu i **jinou činnost**, je třeba vycházet z toho, že právní úprava zásadně musí umožňovat, aby svoji funkci člen voleného orgánu vykonával, aniž by byl povinen vykonávat pro korporaci souběžně činnost v pracovním vztahu.*

Výrobní družstvo

(konkludentní zánik) – pokračování

- **27 Cdo 4479/2017**

*III. Ustanovení § 226 odst. 2 a § 227 odst. 1 a 3 obch. zák. je nutné vykládat tak, že **pracovním vztahem ve smyslu těchto ustanovení je i výkon funkce člena voleného orgánu družstva.***

Konkludentní zánik prac. poměru

- *27 Cdo 2347/2019*

*[13] Vykonává-li zaměstnanec v pracovním poměru ke kapitálové obchodní společnosti činnost, kterou **po svém zvolení má** (musí) **vykonávat jako statutární orgán** (nebo jeho člen) společnosti, **zaniká jeho pracovní poměr** (neujednají-li si strany něco jiného) konkludentní dohodou o rozvázání pracovního poměru*

V režimu § 66d ObchZ (obecně)

- *27 Cdo 1884/2017*

- I. Přestože nejde o závislou práci ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce, je vztah mezi akciovou společností a členem jejího představenstva v rozsahu smlouvy uzavřené v režimu § 66d obch. zák. (právě v důsledku označeného ustanovení) vztahem pracovněprávním; akciová společnost je zaměstnavatelem a člen představenstva zaměstnancem*
- II. Odměňování za výkon obchodního vedení zaměstnancem (členem statutárního orgánu) v pracovním poměru ve smyslu § 66d obch. zák. (ve znění účinném od 1. 1. 2012) se proto řídí režimem odměny za výkon funkce člena statutárního orgánu a nikoliv ustanoveními zákoníku práce*

V režimu § 66d ObchZ

(konkludentní zánik)

- *27 Cdo 3443/2018 (dovolání odmítnuto)*
  - I. [6] *Přestane-li vedoucí zaměstnanec po dohodě se svým zaměstnavatelem vykonávat práci podle pracovní smlouvy ve smyslu § 2 odst. 1 zákoníku práce, podle uzavřené pracovní smlouvy, a začne-li vykonávat tytéž činnosti (jež dosud vykonával podle pracovní smlouvy) z titulu výkonu funkce člena statutárního orgánu zaměstnavatele, pak – neuzavřou-li strany jinou dohodu – je na místě vycházet z toho, že se (konkludentně) dohodly na ukončení pracovního poměru.*
  - II. [7] *Jestliže dovolatel podle pracovní smlouvy vykonával (jako ředitel společnosti) tytéž činnosti, jež měl (po svém zvolení do funkce člena představenstva) vykonávat z titulu funkce člena představenstva (společně s dalšími členy představenstva), a strany se (v době, kdy byl dovolatel zvolen členem představenstva) výslovně nedohodly na tom, že jeho pracovní poměr založený pracovní smlouvou ze dne 1. 1. 2007 bude i nadále trvat (a bude po dobu výkonu funkce „sistován“), popř. na tom, že tento vztah sice zanikne, ale po zániku funkce se „obnoví“, nelze než dovodit, že vycházely z toho, že tento pracovní poměr (bez dalšího) zanikl (dohodou uzavřenou v konkludentní formě).*
  - III. [8] *Odlišný závěr neplyne ani z § 66d obch. zák.*

„Obnovení“ pracovního poměru (v režimu § 66d ObchZ)

- 27 Cdo 4344/2017

- I. [32] V režimu § 66d obch. zák. (stejně jako před začleněním tohoto ustanovení do obchodního zákoníku, resp. stejně jako v režimu právní úpravy účinné od 1. 1. 2014) stranám **nic nebránilo**, aby se dohodly, že **původní pracovní poměr zaměstnance**, který zanikl jmenováním zaměstnance do funkce statutárního orgánu (nebo jeho člena), **se „obnoví“ po zániku této funkce.**
- II. [32] Jinými slovy, aby strany uzavřely novou pracovní smlouvu, jež založí pracovní poměr totožný s tím, který zanikl vznikem funkce statutárního orgánu (nebo jeho člena), přičemž **dnem nástupu do práce** [§ 34 odst. 1 písm. d) zákoníku práce] – a tedy i dnem vzniku tohoto „staronového“ pracovního poměru (§ 36 zákoníku práce) – určily den, který následuje po dni zániku funkce statutárního orgánu (nebo jeho člena).

„Obnovení“ pracovního poměru (v režimu § 66d ObchZ)

- *27 Cdo 4344/2017*

III. *[33] Na rozdíl od právní úpravy účinné do 31. 12. 2011, resp. od 1. 1. 2014 však ustanovení § 66d obch. zák. umožňovalo, aby se strany dohodly, že **statutární orgán** (nebo jeho člen) bude vykonávat **obchodní vedení v pracovním poměru**, tedy i dohodu, podle níž zůstane dosavadní pracovní vztah nově zvoleného statutárního orgánu (nebo jeho člena) zachován.*

„Korekce“ vůlí stran

- *27 Cdo 1668/2019*

*[29] Vyšel-li odvolací soud z toho, že **nedošlo ke konkludentnímu zániku pracovního poměru žalované**, který byl založen manažerskou smlouvou (neboť se žalovaná stala členkou představenstva až po vzniku pracovního poměru a činnost členky představenstva nijak nesouvisela s činností, kterou žalovaná vykonávala v pracovním poměru) – a to **aniž se zabýval tím, jaká byla vůle stran ohledně dalšího trvání pracovního poměru žalované** – je jeho posouzení této právní otázky neúplné, a tudíž i nesprávné.*

Obchodní vedení

Obchodní vedení

- *31 Cdo 1993/2019 (R 24/2020)*

- I. *Obchodním vedením akciové společnosti je **organizování a řízení její běžné podnikatelské činnosti, zejména rozhodování o provozu podniku (závodu) společnosti a s tím souvisejících vnitřních záležitostech společnosti**, a to bez ohledu na to, zda je vykonává samo představenstvo společnosti či samostatně představenstvem pověřený člen představenstva anebo třetí osoba.*
- II. *Nejvyšší soud si je vědom toho, že **pro účely zákazu udělovat představenstvu pokyny** týkající se obchodního vedení společnosti (§ 194 odst. 4 in fine obch. zák., § 435 odst. 3 z. o. k.) je **nutné rozlišovat** mezi obchodním vedením společnosti a jejím strategickým řízením.*

Obchodní vedení

- *27 Cdo 4344/2017*

*[25] Závěr o tom, zda určitá (jednotlivá) činnost spadá, či nespadá do kategorie obchodního vedení, zpravidla **nebude možné učinit paušálně**. Proto je nezbytné, aby soudy v každé jednotlivě věci přihlédly ke všem okolnostem konkrétního případu.*

Výklad manažerské smlouvy

- 27 Cdo 3312/2018

- I. [23] Uzavře-li jednatel se společností s ručením omezeným smlouvu, ve které se pro společnost zavázal vykonávat určitou činnost, **nelze** pro účely posouzení toho, zda tato činnost spadá do náplně funkce (působnosti) jednatele, **vycházet pouze z toho, jak ji strany smlouvy označily** (z textace smlouvy). Jen z toho, že činnosti takového jednatele jsou označeny ve více listinách odlišně, nelze dovozovat, že jde o rozdílné činnosti.
- II. [24] Vyšel-li odvolací soud v projednávané věci z řešení předběžné otázky [...], aniž se sám blíže zabýval tím, **jaké činnosti měl** žalovaný podle smlouvy o funkci ředitele **vykonávat a zda tyto činnosti skutečně (ne)spadají do působnosti jednatele** společnosti s ručením omezeným [...], je jeho právní posouzení věci neúplné, a tudíž i nesprávné.

Výklad manažerské smlouvy

- 27 Cdo 4319/2018

- I. [21] *Otázku, zda je předmětem smluvního ujednání člena statutárního orgánu a obchodní korporace výkon činností spadajících do působnosti statutárního orgánu, je třeba posuzovat podle skutečné vůle stran (viz § 266 odst. 1 obch. zák. a § 35 odst. 2 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku). Z uvedeného plyne závěr, podle něhož uzavře-li jednatel se společností s ručením omezeným smlouvu, ve které se pro společnost zavázal vykonávat určitou činnost, **nelze pro účely posouzení toho, zda tato činnost spadá do náplně funkce (působnosti) jednatele, vycházet pouze z toho, jak ji strany smlouvy označily (z textace smlouvy)**. Jen z toho, že činnosti takového jednatele jsou označeny ve více listinách odlišně, nelze dovozovat, že jde o rozdílné činnosti.*
- II. [25] *Se bude odvolací soud zabývat otázkou, **zda činnosti, které se žalobce v pracovní smlouvě zavázal vykonávat, „materiálně“ spadají do náplně funkce (působnosti) statutárního orgánu.***

Současný pohled rozhodovací praxe

- Kazuistika

Závěr o tom, zda určitá (jednotlivá) činnost spadá, či nespadá do kategorie obchodního vedení, zpravidla nebude možné učinit paušálně (27 Cdo 4344/2017).

činnost	souběh?	sp. zn.
SO a vymáhání pohledáv.	ano	27 Cdo 3312/2018 [21]
SO a správce sítě (řezník)	ne	27 Cdo 4482/2018 [21,22]
SO a ekonomka	ano	27 Cdo 4777/2018 [7]*
SO a rekonstrukce	ne	27 Cdo 1668/2019 [27]
SO a přednášková činnost	ne	27 Cdo 1969/2019 [5]*
SO a výkonný manažer	ano	27 Cdo 2003/2019 [26]
SO a back-office manager	ano	27 Cdo 908/2020 [12]*
SO a provozní ředitel	ano	27 Cdo 3225/2020 [4]*
SO a nábor zaměstnanců	ano	23 Cdo 3765/2020 [45]
SO a geologická činnost	možná	27 Cdo 2155/2024 [32]

* „dovolání odmítnuto“

Jen obchodní vedení?

- 27 Cdo 634/2023

- I. *[7] V poměrech projednávané věci se ze skutkových zjištění soudů podává, že dovolatel byl usnesením Krajského soudu v Brně ze dne [...], jmenován do funkce jednatele žalobkyně do doby zvolení nového jednatele valnou hromadou, že vykonával činnosti spadající do náplně funkce jednatele žalobkyně [...] a že „dohody o provedení práce“ uzavřené dne 3. 7. 2017, 2. 1. 2018 a 2. 1. 2019 mezi žalobkyní a dovolatelem, v nichž byla sjednána jako předmět práce „administrativa“ a „odměna“ ve výši 10.000 Kč za měsíc, nebyly schváleny valnou hromadou žalobkyně.*
- II. *[8] Nejvyšší soud nemá pochyb o tom, že např. svolávání valných hromad, vedení účetnictví, zajištění odvodu DPH a daně z příjmů právnických osob, komunikace s obchodními partnery, pojišťovny, auditorem, vedení administrativní a provozní agendy (jež měl dovolatel podle svého tvrzení na základě uzavřených „dohod o provedení práce“ vykonávat) byly činnostmi spadajícími do náplně funkce jednatele. Jakékoli plnění ve prospěch dovolatele poskytnuté na základě „dohod o provedení práce“ za činnosti, jež měl vykonávat z titulu výkonu funkce jednatele, bylo tudíž možné poskytnout jen se souhlasem valné hromady žalobkyně. Bez schválení valnou hromadou nebyla ujednání o odměně účinná.*
- III. *[6] Nejvyšší soud pro úplnost dodává, že do působnosti statutárního orgánu nespadá toliko obchodní vedení a zastupování společnosti navenek, ale i řada dalších činností (viz ostatně i § 163 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku).*

**Vazba na insolvenční řízení
a samostatné vymezení „souběhů“ ve správním soudnictví?**

Pohledávka člena statutárního orgánu

- *27 Cdo 2003/2019*

*[28] Pohledávka představující **nárok na odměnu člena představenstva družstva** (dlužníka) za výkon funkce v období **po prohlášení konkursu** na majetek družstva, není ani pracovněprávní pohledávkou ve smyslu § 169 odst. 1 písm. a) insolvenčního zákona, ani jinou pohledávkou, již by bylo možné kvalifikovat jako pohledávku za podstatou či pohledávku jí postavenou na roveň podle § 168 a 169 označeného zákona [§ 168 odst. 1 písm. b) insolvenčního zákona a contrario] a jejíhož splnění by se žalobce mohl domáhat žalobou podanou proti insolvenčnímu správci podle § 203 insolvenčního zákona.*

Vztahu k zákonu č. 118/2000 Sb.

o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele

- *SDEU C-101/21 (HJ v. MPSV)*

*Článek 2 odst. 2 a čl. 12 písm. a) a c) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/94/ES ze dne 22. 10. 2008 o ochraně zaměstnanců v případě platební neschopnosti zaměstnavatele, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1794 ze dne 6. 10. 2015, musí být vykládány v tom smyslu, že **brání vnitrostátní judikatuře**, podle níž platí, že **osoba**, která na základě pracovní smlouvy platné z hlediska vnitrostátního práva **vykonává souběžně funkce ředitele a člena statutárního orgánu obchodní společnosti, nemůže být kvalifikována jako zaměstnanec** ve smyslu této směrnice, a že se tudíž záruky upravené touto směrnicí nemohou na tuto osobu vztáhnout.*

Vztahu k zákonu č. 118/2000 Sb.

o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele

- ***NSS 10 Ads 262/2020***

- I. [19] Náplní stěžovatelovy práce bylo obchodní vedení společnosti.*
- II. [41] Souběh funkcí podle dosavadní české judikatury v podstatě ad hoc vyjímá stěžovatele z působnosti zákona č. 118/2000 Sb. To však Soudní dvůr v rozsudku C-101/21 vyloučil. Nic na tom podle NSS nemění ani to, že Nejvyšší soud ve své judikatuře neformuluje přímo výluku ze zákona č. 118/2000 Sb., ale že vztah, který stěžovatel se společností ARANEA TECHNOLOGY zamýšleli jako pracovněprávní (podle tvrzení stěžovatele), „mění“ na vztah obchodněprávní.*

Konkurenční doložka

Konkurenční doložka

- *29 Cdo 5943/2016*

- I. Konkurenční doložka sjednaná mezi akciovou společností a členem jejího představenstva pro dobu po zániku funkce člena představenstva se řídí obecnou úpravou obsaženou v § 2975 o. z.*
- II. Smluvní strany vyhoví požadavku ustanovení § 2975 odst. 1 o. z. tehdy, lze-li z ujednání o konkurenční doložce dovodit, **jakou činnost a v jakém rozsahu** nesmí zavázaná strana po určité době vykonávat.*
  - *+ 27 Cdo 1318/2017*

Neplatnost a zdánlivost usnesení valné hromady a členské schůze

Neplatnost a zdánlivost

- Základní systematika:
  - zdánlivost (nicotnost)
    - *non negotium*
    - *negotium nullum* (nazývaná také jako „fikce nepřijetí“)
  - rozhodnutí, které „nemá povahu právního jednání“?
    - 27 Cdo 445/2018, 27 Cdo 65/2019, 27 Cdo 830/2019
  - neplatnost
    - nepřímá relativní neplatnost
  - odporovatelnost
    - 29 ICdo 6/2012 (R 65/2014)
      - Odpůrčí žalobou ve smyslu ustanovení § 235 a násl. insolvenčního zákona lze odporovat též rozhodnutí valné hromady obchodní společnosti nebo rozhodnutí jediného společníka obchodní společnosti v působnosti valné hromady přijatému podle obchodního zákoníku ve znění účinném do 31. 12. 2013.
        - » 29 ICdo 22/2019
        - » C-394/18 + 29 ICdo 133/2020 + 29 ICdo 76/2021 (odporovatelnost přeměn)
  - „dočasná“ neúčinnost

Delegace podle § 3 ZOK

- Zdánlivosti vs. neplatnosti:
  - zdánlivost:
    - V jakých případech se hledí na rozhodnutí orgánu obchodní korporace, jako by nebylo přijato, se posoudí podle ustanovení občanského zákoníku upravujícího spolky; to neplatí pro rozhodnutí, které se přičí dobrým mravům (§ 45 odst. 1 ZOK).
  - neplatnost:
    - ...podle ustanovení občanského zákoníku o neplatnosti usnesení členské schůze spolku pro rozpor s právními předpisy nebo společenskou smlouvou (§ 191, § 428 a § 663 ZOK).

Neplatnost a zdánlivost

- Důvody zdánlivosti (§ 245 ObčZ):
  - Na usnesení členské schůze nebo jiného orgánu,
    1. které se přičí dobrým mravům, nebo
    2. mění stanovy tak, že jejich obsah odporuje donucujícím ustanovením zákona, se hledí, jako by nebylo přijato;
    3. to platí i v případě, že bylo přijato usnesení v záležitosti, o které tento orgán nemá působnost rozhodnout (§ 245 ObčZ),
  - + neurčitost, nesrozumitelnost, nemožné plnění (§ 45 odst. 2 ZOK)
  - pozor na dobré mravy!

Neplatnost a zdánlivost

- Zvláštní důvody zdánlivosti:

- „se nepřihlíží“

- § 162 odst. 2 ZOK (příplatky, aniž by SS určila jakou výši nesmí příplatky ve svém souhrnu překročit)

*„se nepřihlíží“ nemusí znamenat jen zdánlivost
(viz 29 Cdo 5943/2016 = R 103/2019)*

- „nemá právní účinky“

- § 34 odst. 2 ZOK (rozpor s bilančním testem)
- § 40 odst. 1 a 2 ZOK (rozpor s kapitálovým testem)
- § 45 odst. 3 (absence veřejné listiny)*

– i v případě tzv. „jednorázových průlomů“ (27 Cdo 3330/2020, odst. 48)

- rozhodnutí jediného „společníka“, který není jediným společníkem

- např. 29 Odo 1639/2006, 29 Cdo 3914/2008, 27 Cdo 3315/2018.

* Specifický druh „dodatečné“ zdánlivosti (DZ k 33/2020 s. 115: „...rozhodnutí se stane zdánlivým...“).

Neplatnost a zdánlivost

- Důvody neplatnosti (§ 258 ObčZ):
  - Každý člen spolku nebo ten, kdo na tom má zájem hodný právní ochrany, může navrhnout soudu, aby rozhodl o neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku pro jeho rozpor
    1. se zákonem nebo
      - rozporem s právními předpisy je i obcházení zákona (27 Cdo 226/2019)
    2. se stanovami,
    3. (pozor na dobré mravy),
  - pokud se neplatnosti nelze dovolat u orgánů spolku.

Neplatnost a zdánlivost

- **Aktivní legitimace (§ 258 ObčZ):**
  - U obchodních korporací (možná?) rozdíl v aktivně legitimovaných osobách,
    - návrh osob se „zájmem hodným právní ochrany“ (27 Cdo 458/2019) není u obchodních korporací výslovně připouštěn,
      - 27 Cdo 2007/2022 (R 88/2023)
Právní úprava § 258 o. z., jde-li o výčet osob aktivně věcně legitimovaných k podání návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku, se v poměrech družstev nepoužije.
      - 27 Cdo 1692/2025
    - ale přesto v právu obchodních korporací 29 Cdo 5352/2015 (bývalý jednatel)
      - 27 Cdo 452/2023 (bývalý společník)
Právní úprava § 258 o. z., jde-li o výčet osob aktivně věcně legitimovaných k podání návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku, se v poměrech společnosti s ručením omezeným nepoužije. (...) Ovšem s ohledem na (...) smysl a účel úpravy vylovení neplatnosti usnesení valné hromady je třeba vykládat pojem „společník“ (...) extenzivně tak, že se společníkem rozumí i osoba, která po přijetí usnesení valné hromady ztratila bez právního nástupce postavení společníka, ale napadené usnesení valné hromady má nadále dopady do jejích práv a povinností založených jejím.
- Ust. § 259-261 ObčZ se použijí.

Neplatnost a zdánlivost

- Specifika neplatnosti:
  - pokud není vyslovena neplatnost, je usnesení platné
  - vázanost soudu návrhem (27 Cdo 927/2020)
  - výčet legitimovaných osob (§ 191 odst. 1, § 428 odst. 1 a § 663 ZOK)
    - neprokazují naléhavý právní zájem (nejde o určovací žalobu)
      - naléhavý právní zájem u zdánlivosti (27 Cdo 2805/2021)
  - lhůty
    - vlastnosti
      - 3 měsíce subjektivní, 1 rok objektivní (NS 27 Cdo 2064/2023)
      - prekluzivní
      - hmotněprávní
    - pozor na § 79 z. v. r. (3 roky!)
  - protest (NS 27 Cdo 1179/2023).

Neplatnost a zdánlivost

- Protest:
  - Neplatnosti usnesení valné hromady se společník/akcionář nemůže dovolávat, nebyl-li proti usnesení valné hromady podán odůvodněný protest, ledaže návrhvatel nepodal protest ze závažného důvodu (§ 192 odst. 2 a § 424 odst. 1 ZOK).
  - U družstev se protest nevyžaduje,
    - v poměrech obchodního zákoníku „námítky“ (§ 242 ObchZ).

Neplatnost a zdánlivost

- Závaznost výroku soudního rozhodnutí:
  - 27 Cdo 3451/2020
    - I. Výrok rozhodnutí, kterým soud rozhodl o tom, že o usnesení valné hromady obchodní společnosti nejde, je závazný pro každého, včetně soudu rozhodujícího v řízení ve věcech obchodního rejstříku, který tuto otázku nemůže (ani jako předběžnou) znovu posuzovat.*

Z aktuální judikatury

Prameny procesní úpravy

„Povaha“ řízení

- **27 Cdo 1435/2019**

S účinností od 1. 1. 2014 je řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku nesporným řízením, a to řízením ve statusových věcech právnických osob ve smyslu § 85 písm. a) z. ř. s., v němž jsou k projednání a rozhodnutí v prvním stupni věcně příslušné krajské soudy [§ 3 odst. 2 písm. a) z. ř. s.].

Vedlejší účastenství

- *29 Cdo 1868/2016*

*Řízení o vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady akciové společnosti, respektive o vyslovení neplatnosti rozhodnutí jediného akcionáře přijatého v působnosti valné hromady akciové společnosti, je řízením ve statusové věci právnické osoby podle § 2 písm. e) a § 85 písm. a) z. ř. s.; jde o tzv. nesporné řízení, ve kterém **není přípustné vedlejší účastenství.***

Převod práva napadat platnost

- *27 Cdo 1499/2017*

- I. Posuzuje-li soud soulad usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným s dobrými mravy (§ 191 odst. 2 z. o. k.), musí přihlídnout ke všem okolnostem konkrétní věci.*
- II. Je-li podíl ve společnosti s ručením omezeným převeden poté, kdy valná hromada rozhodla o rozdělení zisku, ale dříve, než je společníkům zisk vyplacen, **přechází nárok na vyplacení podílu na zisku** dle usnesení valné hromady o rozdělení zisku **na nabyvatele podílu** (jakožto právo plynoucí z účasti na společnosti - § 31 z. o. k.).*

Převod práva napadat platnost

- *27 Cdo 1499/2017 – pokračování*
  - III. *Je-li podíl ve společnosti převeden na třetí osobu poté, kdy valná hromada přijala určité usnesení, ale dříve, než převodci marně uplyne lhůta k podání návrhu podle § 191 z. o. k., **přechází na nabyvatele** spolu s dalšími právy a povinnostmi plynoucími z účasti ve společnosti i **právo napadat platnost tohoto usnesení**, a to „v tom stavu“, v jakém svědčilo převodci, bez ohledu na to, zda se ho toto usnesení bezprostředně dotýká.*

Aktivní legitimace

- *27 Cdo 1692/2025*

- 1. 15. Nicméně, s ohledem na shora popsaný smysl a účel úpravy vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady je třeba vykládat pojem „akcionáře“, jakožto osoby aktivně věcně legitimované k podání návrhu podle § 428 odst. 1 z. o. k., extenzivně tak, že se akcionářem rozumí i osoba, která po přijetí usnesení valné hromady ztratila bez právního nástupce postavení akcionáře, ale napadené usnesení valné hromady **má nadále dopad do jejích práv a povinností založených jejím vztahem ke společnosti.** Nemá-li takový bývalý akcionář k dispozici jiný (stejně účinný) právní nástroj k ochraně svých práv, bylo by v rozporu s účelem § 428 z. o. k. odepřít mu aktivní věcnou legitimaci v řízení.*

Lhůty a dispozice s návrhem

Rozšíření návrhu

- *29 Cdo 1817/2016 (R 46/2018)*
  - I. Po uplynutí lhůt upravených v § 663 odst. 1 z. o. k. a § 259 o. z. nelze úspěšně podat návrh na vyslovení neplatnosti usnesení členské schůze a, nebyla-li napadena všechna usnesení členské schůze, nelze ani rozšířit okruh usnesení, ohledně kterých se navrhovatel vyslovení neplatnosti domáhá.*
  - II. Rozšířením okruhu usnesení, ohledně kterých se navrhovatel domáhá vyslovení neplatnosti, jsou také případy, kdy navrhovatel změní návrh tak, že jím nově napadá i jiné (další) části jediného usnesení.*

Rozšíření návrhu

- *29 Cdo 1817/2016 (R 46/2018) - pokračování*
  - III. *Jestliže návrhovatel vezme návrh na vyslovení neplatnosti usnesení členské schůze zčásti nebo zcela zpět a teprve po uplynutí zákonných lhůt se rozhodne uplatnit jej (ve zpětvzatém rozsahu) znovu, je na místě jeho opětovný návrh zamítnout.*
  - IV. ***Rozhodnutí o tom, že nejde o usnesení členské schůze, lze vydat také tehdy, bylo-li právo na vyslovení neplatnosti usnesení členské schůze uplatněno po marném uplynutí lhůt k podání návrhu na vyslovení neplatnosti usnesení členské schůze.***

Rozšíření návrhu

- 27 Cdo 3205/2024

- I. [33] Navrhovatel, který se u soudu domáhá vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným z určitých důvodů, nemůže po uplynutí zákonných prekluzivních lhůt uvedených v § 259 o. z. a v § 191 odst. 1 z. o. k. uplatnit nové (v návrhu na zahájení řízení dosud neuplatněné) důvody neplatnosti usnesení valné hromady, a to ani tehdy, byly-li takové důvody uplatněny včas na zasedání valné hromady formou protestu. **K opožděně uplatněným důvodům proto soud nepřihlédne, a to ani tehdy, jsou-li tyto důvody dány a odůvodňovaly-li by vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.**

Přezkum v rejstříkovém řízení

Přezkum v rejstříkovém řízení

- *29 Cdo 1104/2016 (R 62/2018)*

- I. ***Nedostatek usnášeníschopnosti** valné hromady společnosti s ručením omezeným či nedostatečný počet hlasů, odevzdaných pro přijetí usnesení valné hromady, je i v poměrech právní úpravy účinné od 1. ledna 2014 zásadně **důvodem neplatnosti** usnesení valné hromady, nikoliv vadou, pro kterou se na takové usnesení hledí, jako by nebylo přijato.*
- II. *S účinností od 1. 1. 2014 **rejstříkovému soudu nepřísluší v rejstříkovém řízení posuzovat platnost usnesení valné hromady** společnosti s ručením omezeným, a to ani v řízení o povolení zápisu skutečnosti založené usnesením valné hromady do obchodního rejstříku. K vadám, pro které se na usnesení valné hromady hledí, jako by nebylo přijato (srov. zejména § 45 odst. 1 a 2 z. o. k. a § 245 o. z.), však rejstříkový soud přihlédnout musí.*

Přezkum v rejstříkovém řízení

- 29 Cdo 4525/2016

- I. *Vady, které způsobují toliko neplatnost usnesení valné hromady společnosti s ručením omezeným, zásadně (zpravidla) nejsou důvodem pro zamítnutí návrhu na zápis skutečnosti založené dotčeným usnesením valné hromady do obchodního rejstříku, a to ani kdyby byly zjevné z listin připojených k návrhu. Rejstříkový soud – až na výjimky stanovené zákonem – podaný návrh věcně nezkontroluje, ale přezkoumává pouze splnění předepsaných formálních náležitostí*
- II. *Řečené však **neznamená**, že soudu přísluší **toliko ověřit, zda k návrhu byly připojeny požadované listiny**; jak se podává z výslovného znění § 90 odst. 1 z. v. r., rejstříkový soud ověřuje, zda údaje, které mají být podle návrhu zapsány, z těchto listin vyplývají. Jinak řečeno, nestačí pouhé zjištění, že listiny byly připojeny, ale je nutné také zkoumat jejich obsah.*

Možnost neplatnost nevyslovit

Důvod neplatnost nevyslovit

- *29 Cdo 3307/2016 (R 87/2019)*

*I. Soud v řízení o návrhu na vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu spolku musí nejprve posoudit soulad napadeného rozhodnutí orgánu spolku se zákonem a stanovami; **teprve poté, kdy dospěje k závěru, že tímto rozhodnutím byl porušen zákon či stanovy, zvažuje, zda je na místě vyslovit jeho neplatnost**, či zda je – s ohledem na konkrétní okolnosti – naplněn některý z důvodů upravených **v § 260 o. z.**, pro které nelze neplatnost rozhodnutí orgánu spolku vyslovit. Závěrem soudu o tom, že napadeným rozhodnutím orgánu spolku byl porušen zákon či stanovy (a to bez ohledu na to, zda soud vyslovil neplatnost tohoto rozhodnutí či zda návrh zamítl podle § 260 o. z.), je pak vázán i soud rozhodující o případném nároku člena spolku na přiměřené zadostiučinění podle § 261 o. z.*

Důvod neplatnost nevyslovit

- *29 Cdo 3307/2016 - pokračování*
  - II. *Při vymezení pojmu řízení ve statusových věcech právnických osob je třeba mít na paměti, že jde o pojem procesního práva, který nemusí mít (a nemá) zcela shodný obsah s pojmem tzv. **statusových věcí** užívaným v právu hmotném, resp. s pojmem „právo týkající se postavení osob“ ve smyslu § 1 odst. 2 část věty za středníkem o. z.*
  - III. *Zdaleka ne všechny právní normy upravující otázky právnických osob lze považovat za součást práva upravujícího postavení osob ve smyslu posledně označeného ustanovení. Typickým příkladem je většina pravidel upravujících vznik a zánik členství v korporaci. Taktéž platí, že **ne vše, o čem rozhodují orgány právnických osob, patří do působnosti práva upravujícího postavení osob** nicméně z pohledu procesněprávního zákonodárce zahrnul řízení, v němž soud přezkoumává platnost rozhodnutí orgánu právnické osoby, bez dalšího mezi řízení ve statusových věcech právnických osob, aniž by rozlišoval, zda dotčeným rozhodnutím orgán právnické osoby rozhodl o záležitosti, která je regulována právem upravujícím postavení osob.*

Pozvánka

- *27 Cdo 4108/2018 (IV. ÚS 1737/20 – odmít.)*

*[29] Zákon sice výslovně upravuje, kdo je oprávněn svolat valnou hromadu společnosti (srov. § 181 odst. 1, § 182, § 183, a § 187 z. o. k.), nicméně pozvánka na valnou hromadu je **právním jednáním společnosti**, jež za společnost činí k tomu oprávněná osoba (jako její zástupce). To, že jde o právní jednání společnosti, ostatně potvrzuje výslovně § 193 odst. 2 z. o. k., jenž přičítá povinnost svolat valnou hromadu v souladu se zákonem a společenskou smlouvou společnosti.*

Pozvánka

- *27 Cdo 927/2020*

*[26] Pozvánka na valnou hromadu je právním jednáním společnosti, a jako taková **podléhá** (mimo jiné) i požadavku na její určitost a srozumitelnost (§ 553 o. z.), jakož i **pravidlům výkladu právních jednání** (§ 555 a násl. o. z.). Vždy je přitom nutné mít na zřeteli smysl a účel právní úpravy pozvánky.*

Pozvánka

- *27 Cdo 1725/2017 (III. ÚS 3207/18 – odmít.)*
*Nespočívají-li důvody vadného či pozdního doručení pozvánky na jednání valné hromady společnosti s ručením omezeným (či jejího nedoručení) na straně společníka, je zásadně nutné **pochybení při doručování pozvánky přičíst na vrub společnosti**; to platí i tehdy, nepochybila-li společnost jakožto odesílatel zásilky obsahující pozvánku, ale jí zvolený provozovatel poštovních služeb.*

Příliš malý podíl

- *27 Cdo 2026/2019 (odmítá)*

*Je-li akcionáři znemožněna účast na valné hromadě, jde o podstatné porušení jeho práv. Skutečnost, že **akcionář neměl možnost ovlivnit** vahou svých hlasů **výsledek** hlasování, **není sama o sobě důvodem** k závěru, že porušení zákona či stanov **nemělo závažné právní následky**.*

Protest

Rozdělování zisku (a protest)

- *27 Cdo 3885/2017 (R 9/2020)*
  - I. Ze **zdůvodnění** návrhu usnesení valné hromady podle § 407 odst. 1 písm. f) z. o. k. by mělo být akcionářům bez vynaložení nepřiměřeného úsilí a času seznatelné, proč představenstvo (popř. jiná osoba svolávající valnou hromadu) navrhuje, aby valná hromada o dané záležitosti rozhodla, a proč se tak má stát navrhovaným způsobem.*
  - II. S účinností od 1. 1. 2014 může řádná účetní závěrka zpracovaná za předchozí účetní období sloužit jako podklad pro rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku akciové společnosti až do konce následujícího účetního období.*

Rozdělování zisku (a protest)

- *27 Cdo 3885/2017 (R 9/2020) - pokračování*
  - III. *S účinností od 1. 1. 2014 může valná hromada akciové společnosti rozdělit zisk i tak, že jeho část rozdělí (jako tantiému) členům volených orgánů akciové společnosti, aniž by (současně) rozdělila zisk (jeho část) i mezi akcionáře, a to za předpokladu, že rozdělení (části) zisku mezi členy volených orgánů (či jiné osoby odlišné od akcionářů) připouští stanovy společnosti (§ 34 odst. 1 in fine z. o. k.) a že pro nerozdělení (zbývající části) zisku mezi akcionáře jsou dány důležité důvody.*
  - IV. *Důležitým důvodem pro nerozdělení (části) zisku mezi akcionáře může být i ujednání obsažené ve stanovách upravující nakládání se ziskem společnosti.*

Rozdělování zisku (a protest)

- *27 Cdo 3885/2017 (R 9/2020) – pokračování*

Obiter dictum:

- V. V dalším řízení soudy nepřehlédnou, že akcionáři se mohou domáhat vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady toliko z důvodů, které byly uplatněny (lhostejno zda jimi osobně či jinou oprávněnou osobou) formou protestu na valné hromadě (§ 424 z. o. k.).*
- VI. Gramatickým výkladem § 424 odst. 1 z. o. k. by bylo možné dovodit, že možnost domáhat se vyslovení neplatnosti usnesení přijatých valnou hromadou bez ohledu na to, zda a které důvody neplatnosti byly uplatněny formou protestu, je otevřena všem akcionářům, kteří se jednání valné hromady – lhostejno proč (z jakých důvodů) – neúčastnili. V důsledku takového výkladu má v řízení podle § 428 z. o. k. akcionář, který se valné hromady neúčastní bez jakéhokoliv důvodu, lepší postavení než akcionář, který se valné hromady zúčastnil a na jejím rozhodování se podílel.*

Protest

- 27 Cdo 787/2018

- I. *[28] Akcionář, který vznáší protest proti usnesení valné hromady, musí sdělit, proč tak činí, tj. uvést důvody, pro které má za to, že určité usnesení valné hromady odporuje právním předpisům či stanovám společnosti.*
- II. *[28] Neplatnosti usnesení valné hromady se akcionář může domáhat toliko z důvodů, které on sám, popř. jiná oprávněná osoba, uplatnili formou protestu, a to bez ohledu na to, zda se jednání valné hromady zúčastnil; výjimka pro nepřítomné akcionáře, upravená v § 424 odst. 1 z. o. k., dopadá toliko na ty akcionáře, kteří se jednání valné hromady nezúčastnili z vážných (omluvitelných) důvodů.*
- III. *[45] Nejsou-li dány zvláštní okolnosti, jež by odůvodňovaly vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady společnosti přesto, že porušení právních předpisů, stanov či dobrých mravů nemělo závažné právní následky, bude vždy dán zájem společnosti na tom, aby soud neplatnost rozhodnutí nevyhlásil (§ 260 o. z.).*

Protest

- *27 Cdo 2363/2019 (odmítá)*

*[7] Akcionář, který vznáší protest proti usnesení valné hromady, musí sdělit, proč tak činí, tj. uvést důvody, pro které má za to, že určité usnesení valné hromady odporuje právním předpisům či stanovám společnosti. Neplatnosti usnesení valné hromady se následně **může domáhat toliko z důvodů, které on sám, popř. jiná oprávněná osoba uplatnil formou protestu** (s výjimkami určenými ustanovením § 424 odst. 1 z. o. k.). Jinak řečeno, nestačí, pokud akcionář sdělí, že „vznáší protest“, neuvede-li (alespoň stručně), proč (z jakých důvodů) tak činí.*

Protest

- 27 Cdo 927/2020

- I. [38] Protest může být uplatněn **kdykoliv v průběhu zasedání valné hromady**; je-li to nicméně možné, měl by být uplatněn před hlasováním o návrhu usnesení, jehož se týká, aby společnost mohla na uplatněné výhrady reagovat a případné nedostatky (přichází-li to v úvahu) napravit.
- II. [38] Z projevu akcionáře musí být zjevné, že uplatňuje protest, nicméně akcionář **není povinen užít** podstatné jméno „**protest**“ či sloveso „**protestuji**“. Jako každé jiné právní jednání i protest je nutné posoudit podle obsahu (§ 555 odst. 1 o. z.); plyne-li z obsahu přednesu akcionáře, že namítá vady, pro které mohou být (některá či všechna) usnesení valné hromady shledána neplatnými, jde o protest, byť by tak nebyl označen.

Protest

- *27 Cdo 927/2020 – pokračování*

III. [39] Důvod, který nebyl uplatněn formou protestu, může vést k vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady v řízení zahájeném akcionářem toliko tehdy, je-li splněna některá z výjimek uvedených v § 424 odst. 1 z. o. k. V opačném případě soud v řízení o návrhu akcionáře na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady k důvodům, které nebyly uplatněny formou protestu na valné hromadě, nepřihlédne, a to ani tehdy, jsou-li tyto důvody dány a odůvodňují-li vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady.

*IV. **Soud** je při posuzování platnosti usnesení valné hromady **vázán návrhem** a z jiných než navrhovatelem uplatněných důvodů nemůže platnost usnesení valné hromady posuzovat.*

Protest

- 27 Cdo 3364/2020

- I. [23] Z pouhé absence výslovné právní úpravy, jež by omezovala také jednatele společnosti – obdobně jako společníka – v právu podat návrh na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady předchozím uplatněním protestu, nelze dovozovat, že by jednatel nebyl povinen (a to případně i formou protestu) upozornit na okolnosti, jež by mohly vést k vyslovení neplatnosti (některého či všech) usnesení přijímaných valnou hromadou.
- II. [26] Jakkoliv tedy **absence protestu není sama o sobě důvodem pro zamítnutí návrhu jednatele** na vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady (jednateleli zůstává – na rozdíl od společníka – aktivní věcná legitimace zachována), skutečnost, že jednatel na okolnosti zakládající důvod pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady **předem neupozornil**, ač mohl, a bez dalšího podal návrh podle § 191 z. o. k., může být (podle okolností konkrétního případu) považována za **porušení péče řádného hospodáře**.

Protest

- *27 Cdo 3364/2020 - pokračování*

III. [31] Smyslu a účelu právní úpravy protestu, jakož i rozumnému a spravedlivému uspořádání vztahů uvnitř společnosti, odpovídá takový výklad, podle něhož společníku, jenž zastává funkci jednatele, svědčí (tak jako jiným společníkům) právo podat návrh podle § 191 z. o. k. toliko z důvodů, které byly uplatněny formou protestu (§ 192 odst. 2 a 3 z. o. k.), popř. pro něž platí některá z výjimek upravených v posledně označeném ustanovení, a to bez ohledu na to, jaké usnesení valné hromady (a z jakých důvodů) je napadáno.

Protest

- *27 Cdo 3364/2020 – pokračování*

- IV. *[35] Teleologický výklad § 192 odst. 2 z. o. k. (...) vede k závěru, podle něhož důvody pro vyslovení neplatnosti usnesení valné hromady nelze na zasedání valné hromady zjistit nejen v případě, že to není (bez vynaložení nepřiměřených nákladů či nepřiměřeného úsilí) objektivně možné, ale za určitých okolností ani tehdy, **brání-li vznesení protestu z těchto důvodů subjektivní okolnosti** (i subjektivní okolnosti mohou představovat závažný důvod, pro který společník nemohl protest uplatnit).*
- V. *[36] Takovou okolností může výjimečně být i naprosto nečekaný vývoj zasedání valné hromady (jež může trvat i jen velmi krátkou dobu), jímž je společník natolik zaskočen, že není s to ani uplatnit protest.*

Hlasování

Právo zdržet se hlasování

- 27 Cdo 1951/2018

- I. [23] *Je-li pro přijetí usnesení členské schůze (shromáždění delegátů) družstva nutná (prostá či vyšší) většina hlasů počítaná z hlasů přítomných členů (delegátů), znamená to, že hlasy (přítomných) členů družstva (delegátů), které nebyly odevzdány pro návrh usnesení, neovlivní čitatele ve zlomku, jímž se počítá (určuje), zda bylo usnesení přijato potřebnou většinou, ale **budou započteny mezi hlasy přítomných členů (delegátů)**, tedy promítnou se ve jmenovateli uvedeného zlomku. Z řečeného se podává, že **zdržení se hlasování (stejně jako odevzdání neplatného hlasu či neodevzdání žádného hlasu) má obdobné důsledky, jako hlasování proti návrhu usnesení.***

Právo zdržet se hlasování

- 27 Cdo 1951/2018 – pokračování
  - II. [24] **Stanovy družstva se mohou od tohoto pravidla odchýlit** a určit, že se pro účely počítání většiny potřebné pro přijetí usnesení členské schůze (shromáždění delegátů) hledí na ty členy (delegáty), kteří neodevzdali hlasy ani pro, ani proti návrhu usnesení, **jako by nebyli** (při hlasování o dotčeném návrhu usnesení) přítomni. V takovém případě pak zdržení se hlasování má (může mít) **vliv jak na usnášeníschopnost** členské schůze (shromáždění delegátů), **tak i na počet hlasů**, z něhož se počítá většina potřebná pro přijetí usnesení. Zdržení se hlasování má v tomto případě obdobné důsledky, jako by takto hlasující členové (delegáti) před hlasováním o návrhu usnesení opustili prostory, kde se zasedání koná.

Právo zdržet se hlasování

- *27 Cdo 1951/2018 – pokračování*
  - III. *[31] Není-li odevzdána potřebná většina hlasů členů družstva (delegátů) pro návrh usnesení na zamítnutí odvolání člena družstva proti rozhodnutí představenstva o jeho vyloučení, popř. na potvrzení rozhodnutí představenstva o vyloučení (§ 231 odst. 4 obch. zák.), **pozbývá rozhodnutí představenstva o vyloučení člena účinků**, proces vyloučení je ukončen a dotčený člen družstva zůstává nadále členem družstva (jeho účast nezaniká). Členská schůze (shromáždění delegátů) již nepřísluší, aby o tomtéž odvolání rozhodovala opětovně.*

Absence vůle

- *27 Cdo 2586/2018 (odmítá)*

*[4] Vyjde-li v řízení o vyslovení neplatnosti rozhodnutí orgánu právnické osoby najevo, že **o napadeném rozhodnutí** (ač je uvedeno jako přijaté v zápisu ze zasedání orgánu právnické osoby) orgán právnické osoby **vůbec nerozhodoval** (a tedy zde takového rozhodnutí není), rozhodne soud podle § 90 odst. 1 z. ř. s. i bez návrhu o tom, že o rozhodnutí orgánu právnické osoby nejde.*

„Absence“ vůle (pozitivní určovací návrh)

- *27 Cdo 3439/2017*

- I. Jestliže akcionáři nehlasují, nemůže zde být ani projev vůle - usnesení valné hromady akciové společnosti - jehož platnost by mohla být přezkoumána postupem podle § 428 a násl. z. o. k.*
- II. Usnesení valné hromady jako projev vůle pak absentuje nejen za situace, kdy akcionáři na valné hromadě vůbec nehlasovali, ale i v případě, kdy akcionáři **o určité otázce hlasovali, navržené usnesení však nebylo přijato.***

„Závěrečné“ usnesení

- 27 Cdo 445/2018

- I. *Na rozdíl od právní úpravy účinné do 31. 12. 2013 je s účinností od 1. 1. 2014 usnesení členské schůze družstva právním jednáním (§ 45 odst. 3 z. o. k. ve spojení s § 545 a násl. o. z.), tj. projevem vůle (přičitatelným družstvu), který je zaměřen na vyvolání určitých právních následků, jež právní řád s takovým projevem vůle spojuje.*
- II. *Závěrečné „usnesení“ členské schůze družstva, jehož obsahem je **pouhé shrnutí již předtím (na stejném zasedání) přijatých usnesení** členské schůze, bez vůle způsobit následky jiné než těmito již přijatými usneseními vyvolané, tak **není rozhodnutím orgánu družstva majícím povahu právního jednání, nýbrž jen deklarací o tom, že k přijetí v něm vypočtených usnesení došlo.** Jelikož touto deklarací nemůže být jakkoliv zasaženo do právního postavení družstva, jeho členů či dalších osob (například členů volených orgánů družstva), nepodléhá její posouzení soudnímu přezkumu v režimu § 663 z. o. k. Návrh na vyslovení neplatnosti takového „shrnujícího závěrečného“ usnesení členské schůze je proto nutné **jako nedůvodný zamítnout.***

„Závěrečné“ usnesení

- *27 Cdo 445/2018 - pokračování*

III. Bylo-li by však v závěrečném „usnesení“ členské schůze (vedle již přijatých usnesení) zahrnuto též usnesení členské schůze o záležitosti, jež ve skutečnosti dosud nebyla členskou schůzí rozhodnuta, je nutné je v tomto rozsahu považovat za rozhodnutí orgánu družstva mající povahu právního jednání, jehož platnost podléhá soudnímu přezkumu.

Procesní opatrovnictví

Procesní opatrovník

- *27 Cdo 5544/2017*

- I. Spolku v řízení o přezkumu platnosti rozhodnutí o volbě člena statutárního orgánu nelze – bez dalšího – ustanovit procesního opatrovníka z důvodu, že není jasné, zda bylo platně přijato rozhodnutí o volbě člena statutárního orgánu spolku, jehož volba je v řízení přezkoumávána.*
- II. Nevyslovil-li soud (dosud) neplatnost rozhodnutí orgánu spolku, je napadené rozhodnutí platné.*

Děkuji za pozornost!